

Otázka: Komunikace a interakce

Předmět: Společenské vědy (ZSV)

Přidal(a): Natálie

Komunikace je proces, kdy se sdělují či vyměňují informace mezi lidmi, jedná se o typ sociální interakce (je proces, vzájemného působení jedinců na sebe).

Existuje komunikace:

1. Otevřená: vyjadřuje přímo své pocity, přání, říká, co chce
2. Skrytá: neříká otevřeně, co chce, různé manévry, taktiky, okliky, předstírání, zlá úmysly, předstírá blaho pro druhé, vede k manipulaci

Druhy komunikace dle toho, jak se dorozumíváme:

- VERBÁLNÍ- slovní komunikace
- NEVERBÁLNÍ- mimoslovní komunikace
- mimika- ovlivněna city, projevuje se v obličeji a očích, z větší části vrozená
- gestikulace- gesta, ovlivněna výchovou, kulturou, nejsou vrozená, vyjadřují emoce, agresi, nejistotu, tlumí- mění význam slov, (obrana- překřížení paží, pozor- prst nahore)
- vzdálenost mluvčích od sebe- závislá na kultuře, postavení lidí
- haptika (doteky)-takilní- málo doteků

- intaktilní- hodně doteků

(může vzniknout citová deprivace z doteků cizích lidí)

- posturologie = postoj a držení těla, vyjadřuje emoce

Neverbální projevy pasivity: shrbený postoj, skloněná hlava, tichý hlas, tichý hlas, žádný oční kontakt, třes hlasu, rukou, kousání rtů, mimika- obavy, strach.

Neverbální projevy agresivity: tělo nachýlené dopředu, ruce v bok, zaťaté pěsti, šermování prstem, zkřížené ruce, pronikavý pohled, přimhouřený pohled, hlasitý projev (sarkasmus, ironie).

Neverbální projevy asertivity: uvolněné držení těla, vzpřímený postoj, klidný hlas.

- SYMBOLICKÁ (písmo, noty, značky)

Druhy komunikace dle toho s kým komunikujeme:

- INTERPERSONÁLNÍ
- SKUPINOVÁ (např. rozhlas)
- MASOVÁ

Vývoj komunikace- znamení a signály, mluvení, psaní, tisk, masová komunikace

Sociální poznávání (percepce) - zahrnuje poznávání druhých lidí ale i sebe sama

v nejrůznějších sociálních situacích. Naše sociální vnímání, ale i vnímání toho, co pozorujeme. Sociální percepce podstatně ovlivňuje sociální komunikaci.

Člověka poznáváme podle:

- verbální složka - jak mluví, tempo řeči, výslovnost
- neverbální složka - gesta, mimika, výraz tváře, tělesná stavba
- širší kontext - jak ho vnímám v určitém sociálním prostředí

Chyby v sociální percepci:

- vnímání druhých: první dojem, haló efekt (první info, první vlastnost), vliv citů (momentální citový stav - citový vztah), vliv profese (profesionální deformace), vliv minulé zkušenosti, lidová „logika“ (zakořeněné nepravdy), vliv věku, autoprojekce (promítání sebe do druhých), vliv vlastního žebříčku hodnot.

- sebepojetí:

1. racionalizace - hledání rozumových důvodů pro ospravedlnění svých chyb, nedostatků, špatných vlastností (kyselé hrozny -> to co se mi nepodaří dosáhnout, to znehodnotím - už to nechci, sladké hrozny -> dosažení vlastního cíle a vylepšování si ho - to je super - stejně jsem chtěl tohle)

2. vytěsnění - nechci si to pamatovat, dám to do podvědomí.

3. přesun - je to podvědomý mechanismus, nechci si to přiznat (chybu) přesunu špatně vlastnosti na náhradní objekt

4. identifikace může být pozitivní i negativní (ztotožnění se se skupinou)

5. svalování viny na ostatní (extrapunitivní člověk - vždy za to může ten druhý, intrapunitivní člověk - za vše můžu já, impunitivní - je to osud)

- sebetřýznění („sebemrskání“)

- stále si připomínání negativních zážitků (zklamání, nezdary, negativní myšlenky...) např.: proč vypadám tak hrozně..., kdybych..., jóó tenkrát..., proč zrovna já...,

Co dělat proti sebetřýznění? - uvědomit si absurditu negativního myšlení, vidět u sebe plus a minus, seznam pozitiv a negativ, vidět drobné radosti, udělat si radost, mít koníčky, svěřit se.

MASOVÁ KOMUNIKACE

- znaky: je jednosměrná bez zpětné vazby, její příjemce je anonymní (nemusí být vůbec žádný), skupina příjemců je různorodá, masmédia (=předávání informací najednou velkým skupinám lidí- noviny, rozhlas, TV, nově internet) - mají velký vliv na společnost jako celek.

- počátek masové komunikace je spojen s příchodem novin na počátku 19. století (v Evropě - 1.noviny roku 1650, první české - roku 1790, první v USA - masově dostupné roku 1833) a s rozšířením filmu, rozhlasu a TV počátkem 20.stol, první tv vysílání v ČSR roku 1955)

KLADY A ZÁPORY

- + jsou zdrojem informací
- + vykládají souvztažnosti a formují veřejné mínění
- + veřejná kontrola moci pomocí médií
- + předávání informací dalším kulturám

- + nabízí běžnému člověku zábavu
- dezinformace, určují priority, o kterých se informuje
- manipulují veřejným míněním, nutí lidem, jak mají informace chápat
- autoritativní nebo totalitní systémy - významný nástroj formování politických postojů lidí
- výběrem toho co reprodukuje, negativně ovlivňuje kulturu
- snižují úroveň zábavy, kultura se v nich stává předmětem komerce

Násilí v médiích

- pokud je násilné chování odměňováno, lze se mu naučit pozorováním
- sledování agrese může snížit sociální zábrany agresivního chování, neboť se začne jevit jako legitimní
- agresivní emocionální aktivace či vzrušení ze sledování agrese mohou vést ke skutečnému násilí
- sledování agrese může vést k jejímu zvýšenému přijímání či tolerování ve společnosti
- sledování antisociálního násilí může být příležitostí k diskuzím o jeho nemorálnosti či o tom, že nevede k ničemu dobrému („záporný hrdina“ nakonec prohraje)
- podle Freuda může sledování násilí poskytnout úlevu od potlačované agrese, která se uvolní emočními sympatiemi

Bulvární médium

- masový sdělovací prostředek, v němž hrají klíčovou roli emoce (city, krev, sex) a aktualita
- jeho obsah je charakterizován navozováním paniky, skandalizací, personalizací, populismem, povrchností, negativismem, jednoduchostí, jasností a blízkostí konzumentovi
- tisk se vyznačuje velkými titulky, přemírou obrázků, novinářskými podvody, barevnými komiksy, vulgarismy, jednoduchá větná skladba a důraz na pudové emoce
- **bulvarizace** = proces přijímání pravidel bulváru zavedený běžnými médii
- od roku 1833 noviny New York Sun (časté smyšlené zprávy), od roku 1835 The New York Herald
- u nás například před 2. sv. Válkou: České slovo, Pondělní list, Expres; po roce 1990: Blesk, Super...